

KLAPPEN ZONDER TANDEN

Een komische thriller in twee delen

door

BEN BERVOETS

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V. – 2000 Antwerpen

Tel: 03 366 44 00

E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KLAPPEN ZONDER TANDEN** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **BEN BERVUETS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2025/0220/025
ISBN 9789038518060

Copyright: © 2025 Toneelfonds J. Janssens bv

Internet: www.toneelfonds.be
E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Tekst- en datamining voor gebruik en training van kunstmatige intelligentie is uitdrukkelijk niet toegestaan. All rights reserved, including those for tekst- and datamining for AI training and similar technologies

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij **TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen**

Telefoon 03 366 44 00

Website: www.toneelfonds.be

Email: rechten@toneelfonds.be

IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:

Aankoop van minimaal 10 tekstboekjes bij de uitgever.

Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.

Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.

U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):

1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens

2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten NEDERLAND: I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten, Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar Telefoon (072) 5112135 – info@ibva.nl. Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES

(7 dames – 3 heren)

ROGER, een wat oudere politieman

MARIE-JOSE, verpleegster

GERTRUDE, bewoonster van het rustoord

ESMERALDA, bewoonster van het rustoord, oudere ballerina op rust

FLORA, bewoonster van het rustoord, operazangeres op rust

ROOS, bewoonster van het rustoord

JULIE, jongere politieagente

HILDA, vrouw van middelbare leeftijd

PETER, de psychiater

TRISTAN

DECOR

De ontspanningsruimte van het home “Klappen zonder Tanden”. Een doorgang links naar buiten en één naar rechts, naar de rest van het home. Centraal op het podium staat een pijporgel. Een piano of een gewoon orgel of zelfs een ander instrument is ook mogelijk. Verder een kast met o.m. gezelschapsspelletjes, ergens drie kleine zeteltjes en een salontafeltje. Aan een muur hangt een roosterschema en ergens hangt of staat er ook een foto van een nors uitziende non.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

(We horen de stem van Tristan.)

STEM TRISTAN: “wie vuur wil hebben, moet ook de rook verdragen. Starend in het vuur... vervliegen samen met de vlammen, uw gedachten en uw dromen. De enige vraag die nog rest is... waarom?!”

(Start muziek. Roger, een oudere heer komt binnen, hij wordt begeleid door een verpleegster.)

MARIE-JOSE: Voila zie. En hier zijn we in de ontspanningsruimte zoals ge kunt zien, nietwaar.

ROGER: Ja, ik moet zeggen: het ziet er netjes uit.

MARIE-JOSE: Maar het is hier ook netjes. Hier in deze kast kan u allerlei spelletjes vinden. Vier op een rij, monopoly voor ouderlingen, Graaf uw put. Ja dat is ook een spel, da's plezant hoor. En dan hebben we nog: Mens erger je niet.

ROGER: Ja, ja, dat ziet er heel plezant uit.

MARIE-JOSE: In het tehuis “Klappen zonder Tanden”, tja, da's de naam van ons bejaardenhuis, gaat ge heel gelukkig zijn. Hoe oud bent u nu weer?

ROGER: Ikke?

MARIE-JOSE: Iemand anders is er op het moment niet.

ROGER: Ik ben 79 jaar, van november 1948.

MARIE-JOSE: Van welk jaar ge zijt is niet belangrijk, als ge nog maar te drinken zijt.

ROGER: Wat zegt u?

MARIE-JOSE: Nikske, laat maar hangen, 't zal wel aan de vliegenvangervanger plakken. Wat ik eigenlijk wil zeggen meneer Roger, hier wordt ge gemakkelijk 100 jaar. Als er niks tussenkomt.

ROGER: Als er niks tussenkomt?

MARIE-JOSE: Ik heb graag dat er nog eens iets tussenkomt.

ROGER: Neen, dank u. ik ben al een paar jaar aan 't vasten.

MARIE-JOSE: Da's spijtig, want nu onder ons gezegd: ge moogt er nog zijn meneer Roger. Gij zijt nog ne ferme vent. Ik denk dat er nog veel zoete pruimekes op u wachten.

ROGER: Ja, maar ik heb het aan mijn nieren, dus ik kan niet zo goed tegen steenfruit.

MARIE-JOSE: Maar meneer Roger, gij zijt een grappenmaker.

ROGER: Nee, ik was horlogemaker.

MARIE-JOSE: Waar blijft hij het halen! Nee, nee, ge wordt hier meer dan 100 jaar. Och, da's juist. Ik was nog iets vergeten te noteren. *(gaat naar een document aan de muur)* Ja, er is er ene zijn kaars uitgegaan. En dat moet ik nog noteren. Dat is meneer Van der Stiggelen.

ROGER: Wat zegt u?

MARIE-JOSE: Ja, nee, de man, de overledene, is meneer Van der Stiggelen. Ik moet dat elke keer invullen op dat blad hier aan de muur.

ROGER: Is hij dood?

MARIE-JOSE: Wie?

ROGER: Wel, meneer Van der Stiggelen. Dat blad papier niet hé.

MARIE-JOSE: Maar gij zijt ne plezante zeg. Als er iemand overleden is, is hij meestal dood geloof ik.

ROGER: Dat is dus de gelukkige die ook weer ouder dan honderd geworden is. Hoe oud was hij?

MARIE-JOSE: 79 jaar, goed nat gewogen.

ROGER: Dat is een goed vooruitzicht. Wil ik ineens mijn kist al bestellen?

MARIE-JOSE: Dit is een uitzondering. Hij is tijdens het trainen deze morgen overleden.

ROGER: Tijdens het trainen?

MARIE-JOSE: Ja, hij hield van hardlopen. Maar de loopband kon het niet aan en is op hol geslagen. Hij zat er helemaal tussengedraaid. Ik heb nogal mogen peuteren om hem daar convenabel tussenuit te krijgen.

ROGER: Wie zat waar tussen?

MARIE-JOSE: Wel, meneer Van der Stiggelen. Hij zat helemaal verstrengeld tussen de caoutchoucband. Ge hadt dat moeten zien. We hebben hem er tussenuit moeten peuteren met een bot patattenschillerke. Nadien hebben we hem met de strijkrol terug in de plooi gekregen. Allez, voor zover dat dat nog ging.

ROGER: Wat?

MARIE-JOSE: Die caoutchoucband natuurlijk. Heel meneer Van der Stiggelen zat daar tussen gerold. Dood en verfrommeld.

ROGER: Serieus ongeval.

MARIE-JOSE: Och, hier maakt ge van alles mee. Allez, ik zal u nu maar eens uw kamer wijzen en daarna gaan we naar de gezamenlijke refter. Allez, kom. Kom, kom kom.

ROGER: Wie is dat hier? *(wijst naar een non op een schilderij)*

MARIE-JOSE: Dat? Dat is zuster Ambrosius.

ROGER: Ha, dat was uw zuster?

MARIE-JOSE: Maar nee. Dat was een non en die speelde bombardon. Allez, komt ge nu nog, want ik heb nog wat anders te doen ook. Allez kom, kom. Ho, mijn blauwe geschelpte, gij zijt mijn lievelingsduif.

ROGER: Kom, kom... Gij zijt precies nen duivenmelker die op zijn duiven roept.

MARIE-JOSE: Nen duivenmelker? *(grijpt naar haar borsten)* Veel melk gaat daar niet meer uitkomen. Maar ge moogt altijd eens proberen, ik sta voor alles open.

(Peter komt op.)

Daar is meneer de psychiater zie.

ROGER: De psychiater? Ik ben niet zot hé madame.

MARIE-JOSE: Nee, maar dat gaat niet lang duren.

PETER: Haha, hier zit ge.

ROGER: Ik sta hé meneer dokter.

PETER: Staan of zitten, dat is voor mij allemaal gelijk. Als ge maar goed ligt.

ROGER: Daar is toch wel een verschil tussen. Als ik zit, ben ik een beetje kleiner hé meneer dokter. En dan spreek ik nog niet over liggen.

PETER: Een beetje kleiner? Hoe bedoelt ge, dat ge bedoelt.

ROGER: Wel, als ik sta ben ik groot en als ik zit, ben ik wat kleiner.

PETER: Dat is niks, we zullen u dan wel wat langer trekken.

ROGER: Langer trekken?

PETER: Ja, van lengte trekken. Wij trekken korte mensen van lengte, zodat ze in hun bed passen.

ROGER: En wat doet ge dan met lange mensen? Allez, met grotere mensen?

PETER: Die klop ik dan wat op hun kop met de houten hamer.

ROGER: Wablieft?

PETER: Dan hebben die mensen de klop van de houten hamer gevoeld.

ROGER: Gij mankeert iets zeker, meneer dokter?

PETER: Zeg, maar tegen wie zijt ge nu hele tijd bezig? Hier is toch geen dokter? Ziet gij een dokter Marie-Jose?

MARIE-JOSE: Nee, dokter. Hier is niemand te zien.

PETER: Volgens mij is dat er weer ene die de klepel heeft horen luiden in de paasklok rond Kerstmis.

MARIE-JOSE: Het zijn geen klokken van Rome meer zoals vroeger.

ROGER: Die zijn zo zot als Leuven kermis geloof ik. Waar ben ik terechtgekomen?

PETER: Kom Marie-Jose, we zullen meneer morgen wel op de 'concentratie' vragen, dan komen we meer van hem te weten. Prettige feestdagen nog en een goed verlof en tot volgend jaar. *(af)*

MARIE-JOSE: *(tegen Roger)* Ge moet er niet op letten, dat waait wel over als het stormt buiten. *(af)*

ROGER: Volgens mij zijn ze hier mee dan een paar vijzen kwijt. *(af)*

(Muziek.)

(Roos (in een rolstoel) wordt door Hilda, de vrijwilligster, de scène opgereden.)

HILDA: Is het zo goed Rozeke?

(Roos kijkt heel verbaasd het publiek in.)

Rozeke, hé Roos. 't Is tegen u dat ik spreek hé.

(Roos draait haar hoofd heel snel naar Hilda en kijkt dan heel traag van onder

naar boven)

ROOS: Ge moogt hier niet rijden. In een enkelrichting straat moogt ge niet rijden. Allez toch niet in de verkeerde richting.

HILDA: Ja maar, dat is hier geen straat.

ROOS: Nee?

HILDA: Nee, dat is hier de ontspanningsruimte van het home "Klappen zonder tanden".

ROOS: Dan moogt ge hier zeker niet rijden.

HILDA: Ja maar Roos, ik rij hier niet hé.

ROOS: Nee? Hoe zijt ge dan hier geraakt met mijn kar?

HILDA: Ah ja maar, ik heb u geduwd.

ROOS: Geduwd?

HILDA: Wel ja, ik heb u naar hier gereden met de rolstoel.

ROOS: Rijdt hij?

HILDA: Ha ja, da's zeker Rozeke.

ROOS: Ziet ge het. Ge hebt hier gereden en rijden in een enkelrichting straat mag niet in de verkeerde richting.

HILDA: Ja maar de richting is veranderd. Vandaag mogen we erin. En daarbij, ik ben langs een andere weg gekomen vandaag.

ROOS: Niet onnozel doen hé, ge heb dezelfde weg gepakt als altijd. Ik ben niet zot hé.

HILDA: Nee, gij maakt de mensen zot!

ROOS: Ziet ge het dat gij zot zijt en ik niet.

(Gertrude komt aangewandeld.)

GERTRUDE: Ha, dag Rozeke.

HILDA: Dag Gertrude.

GERTRUDE: Zoals altijd, Hilda zegt weer eens niks tegen mij. Die moet dringend manieren kennen.

HILDA: Gertrude, ik zeg tegen u een goeiedag. Dag Gertrude.

GERTRUDE: Het werd tijd dat ge ne goeiedag zei. Onbeleefderik!

ROOS: Ge moogt in een enkelrichting straat niet verkeerd rijden.

GERTRUDE: Wat zei ze? Ik hoor haar niet goed!

HILDA: Volgens mij hoort gij niks niet goed!

GERTRUDE: Is niks niet goed? Da's niks.

HILDA: Ik heb het hier toch nogal getroffen, de een is dement en de ander is zo doof als ne pot. Ge zou voor uw plezier naar hier komen.

GERTRUDE: Watte? Gaat gij komen? Hier? Zo? In het openbaar? Amai. Da's bij mij al jaren geleden dat ik nog gekomen ben.

HILDA: Willen jullie iets drinken?

GERTRUDE: Stinken? Ja, ze heeft misschien in haar pamper gedaan.

ROOS: Ge moogt hier niet rijden.

HILDA: Wilt gij iets drinken Roos?

ROOS: Ja, iets drinken. Maar ik heb mijn tanden niet in. Ik kan niet klappen zonder tanden.

GERTRUDE: Da's niks, ge moogt de mijne lenen.

HILDA: Zeg laat het uit, ik moet nog eten.

GERTRUDE: Wel ja, ik zal ze eerst uitdoen en doorgeven aan Roos, nadien moogt gij ze hebben.

HILDA: Nee, nee, nee. Dank u.

GERTRUDE: Merci, 't maar af te geven, maar het leeg goed moet ge terugbrengen.

ROOS: Met de velo moogt ge hier ook niet rijden.

GERTRUDE: Wat zegt mijn klein schatteke? *(tegen haar marmot die over haar schouder hangt, een pelske natuurlijk, maar zij denkt dat het haar hond van vroeger is)*

HILDA: Tegen wie hebt ge het?

GERTRUDE: Tegen mijn hond natuurlijk. Ziet ge dat niet?

HILDA: Ha, dat is een hond? Ik wilde het al lang vragen, maar ik durfde niet. Ik wist niet wat die dode marmot eigenlijk op uw schouders lag te doen.

GERTRUDE: Hé, dode marmot! Dat is wel mijn hond hé, het is nog zo'n braaf beestje.

HILDA: Hij doe niet in huis zeker?

GERTRUDE: Nee, hij doet niet in huis. Want het is geen hij, maar een zij. Minouche heet ze. Ze betekent heel veel voor mij.

ROOS: 't Is geen weer buiten. Zwaar bewolkt en ge moogt niet door een enkelrichting straat.

HILDA: Hoe, het is slecht weer buiten? De zon schijnt en het is 25 graden.

GERTRUDE: Wilt ge nu, als ge iets zegt, wat dichterbij mij komen staan of zitten. Anders versta ik u niet goed. Want langs hier hoor ik niet goed en langs daar ben ik doof. Moet ik nu mijn verhaal over mijn Minouche nog vertellen?

ROOS: Als het slecht weer is, is het gevaarlijk om met de velo te rijden. Laat staan met een trottinet.

HILDA: Ja sorry zenne Gertrude, maar ik ga haar terug naar haar kamer brengen, want ze begint te lullen.

GERTRUDE: Lullen ja, daar heb ik vroeger veel plezier aan beleefd. Nu valt er hier niet veel te lullen.

HILDA: Ja zeg, tot volgende keer Gertrude. Komaan Rozeke, we zijn weg.

ROOS: Op de weg moogt ge niet in de verkeerde richting rijden. *(af met rolstoel)*

GERTRUDE: Dat is toch een oude masjoefel, ja! En diegene die haar duwt is niet veel beter! Och wat komt daar nu aan. Dat is er ene die we nog niet kennen denk ik, Minouche.

ROGER: *(op)* Dag madame. Ik ben Roger. Dus zeg maar Roger. Ik ben nieuw hier.

GERTRUDE: Zo nieuw zie ge er niet uit hé, ge hebt ne smoel gelijk een perkament.

ROGER: Zeg, merci hé. Nee, nee, ik bedoel dat ik hier in het rusthuis nieuw ben.

GERTRUDE: Ge moet tegen mij luid genoeg praten want ik hoor niet goed. Of anders moet ge naast mij komen staan.

ROGER: *(gaat naast haar zitten)* Ik ben Roger.

GERTRUDE: Zeg, ik heb u wel gehoord hé, ik ben niet doof. Ik ben Gertrude en gij?

ROGER: Hoe? Ik zeg het juist. Roger. Ik ben 79 jaar.

GERTRUDE: Zijt gij al 79 jaar hier? En ik heb u nog nooit gezien? Zeg, hoe oud zijt gij dan wel niet?

ROGER: Nee, ik ben Roger en ik ben 79 jaar. Ik ben juist vandaag hier in het rusthuis toegekomen. Ik ben heel mijn leven horlogemaker geweest. En ben nu op rust.

GERTRUDE: Ik ben Gertrude. Wat vindt ge van mijn Minouche?

ROGER: Wablieft?!

GERTRUDE: Wel ja, ge moet het eens strelen, ze heeft een zacht pelske hoor.

ROGER: Denkt ge niet dat we daar niet wat te oud voor geworden zijn en dan hier nog wel?

GERTRUDE: Zeg, ze bijt niet hoor! Kom mijn meiske, wat zegt die meneer allemaal?

ROGER: Ha, dat is Minouche? Ja maar, ik dacht eerst iets anders.

GERTRUDE: Laat maar, ge moogt er al niet meer naar zien, laat staan aankomen. Salut! *(af)*

ROGER: Kust nu mijn kloefen. Die is rap in haar gat gebeten. Dat begint al goed, ik ben hier pas en ik heb al ambras met iemand. Pfff.

(Marie-Jose komt weer een naam noteren en gaat weer af)

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

